

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/16

URBROJ: 65-23-8

Zagreb, 3. srpnja 2023.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o nadzoru robe s dvojnog namjenom***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. lipnja 2023. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordana Grlića Radmana i državne tajnike Andreju Metelko-Zgombić, Zdenka Lucića i Franu Matušića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/156
URBROJ: 50301-21/22-23-11

Zagreb, 30. lipnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Gordana Grlića Radmana i državne tajnike Andreju Metelko-Zgombić, Zdenka Lucića i Franu Matušića.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

Zagreb, lipanj 2023.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O NADZORU ROBE S DVOJNOM NAMJENOM

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnog namjenom (preinaka) (SL L 206/1, 11.6.2021., str.1. – 461.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2021/821).

Definicije pojmova

Članak 2.

Pojmovi u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao pojmovi korišteni u Uredbi (EU) 2021/821.

Rodni pojmovi

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NADLEŽNO TIJELO, DOZVOLA ZA PRUŽANJE BROKERSKIH USLUGA, TEHNIČKE POMOĆI TE IZVOZNA DOZVOLA

Nadležno tijelo

Članak 4.

(1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2021/821 i ovoga Zakona je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministarstvo, na prijedlog Povjerenstva za nadzor robe s dvojnog namjenom iz članka 10. ovoga Zakona izdaje dozvole za:

1. izvoz robe s dvojnog namjenom u skladu s člankom 3. stavkom 1., člankom 4. stavkom 1. i 2., člankom 5. stavkom 1. i 2., člankom 9. stavkom 1. i člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821

2. izvoz robe s dvojnog namjenom u skladu s člankom 5. ovoga Zakona te člankom 4. stavkom 3. i člankom 5. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/821

3. za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom u skladu s člankom 6. ovoga Zakona i člankom 6. Uredbe (EU) 2021/821

4. za pružanje tehničke pomoći u skladu s člankom 7. ovoga Zakona i člankom 8. Uredbe (EU) 2021/821

5. prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije u skladu s člankom 11. stavkom 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821.

Dozvola za izvoz

Članak 5.

(1) Za izvoz robe s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821, potrebna je izvozna dozvola sukladno članku 4. stavku 1. i članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Ako izvoznik ima razloga sumnjati da roba iz stavka 1. ovoga članka jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavku 1. i članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821, mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za taj izvoz potrebna izvozna dozvola.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka roba se može izvoziti samo nakon što Ministarstvo odobri izvoznu dozvolu ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

(4) Ministarstvo može izdati dozvolu za izvoz robe s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821 ili zabraniti izvoz u svrhu zaštite javne sigurnosti, sprječavanja terorističkih djela ili u pogledu ljudskih prava u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821 na temelju prijedloga Povjerenstva iz članka 10. ovoga Zakona.

Dozvola za pružanje brokerskih usluga

Članak 6.

(1) Za pružanje brokerskih usluga povezanih s robom s dvojnomo namjenom potrebna je izvozna dozvola u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Dozvola je potrebna i za pružanje brokerskih usluga povezanih s robom s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821 ako je Ministarstvo obavijestilo brokera da roba s dvojnomo namjenom jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili u dijelovima, namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(3) Ako broker ima razloga sumnjati da je roba s dvojnomo namjenom, a za koju on nudi pružanje brokerskih usluga, u cijelosti ili u dijelovima namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821, dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu brokersku uslugu potrebna dozvola.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka brokerska usluga može se pružiti samo nakon što Ministarstvo odobri brokersku uslugu ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Dozvola za pružanje usluga tehničke pomoći

Članak 7.

(1) Za pružanje usluga tehničke pomoći povezanih s robom s dvojnog namjenom potrebna je izvozna dozvola u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Izvozna dozvola je potrebna i za pružanje usluga tehničke pomoći povezanih s robom s dvojnog namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821 ako je Ministarstvo obavijestilo pružatelja usluge tehničke pomoći da predmetna roba jest ili bi mogla biti u cijelosti ili djelomično namijenjena za bilo koju upotrebu iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(3) Ako pružatelj usluga ima razloga sumnjati da roba s dvojnog namjenom, a za koju namjerava pružiti tehničku pomoć, jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili djelomično, namijenjena za bilo koju upotrebu iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/821, mora o tome obavijestiti Ministarstvo koje će odlučiti je li za tu tehničku pomoć potrebna dozvola.

(4) Tehnička pomoć može se pružiti samo nakon što Ministarstvo odobri tehničku pomoć ili odluči da takva dozvola nije potrebna.

Provoz

Članak 8.

(1) Ministarstvo može zabraniti provoz robe s dvojnog namjenom iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/821 na temelju prijedloga Povjerenstva iz članka 10. ovoga Zakona.

(2) Prije odluke o zabrani provoza robe s dvojnog namjenom iz stavka 1. ovoga članka, u posebnim slučajevima Ministarstvo može zahtijevati zahtjev za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnog namjenom u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/821.

(3) Ministarstvo može zabraniti provoz robe s dvojnog namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821 ako roba jest ili bi mogla biti u cijelosti ili u dijelovima korištena u svrhe navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(4) O zabrani provoza ili zahtjevu za dozvolom posebnog provoza robe s dvojnog namjenom Ministarstvo je obvezno, u roku od 24 sata izvijestiti Ministarstvo financija - Carinsku upravu (u daljnjem tekstu: Carinska uprava).

Zahtjev za izdavanje dozvola

Članak 9.

(1) Zahtjev za izdavanje individualne izvozne dozvole i dozvole za prijenos, globalne izvozne dozvole, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, dozvole za provoz robe s dvojnog namjenom, te korištenje opće izvozne dozvole Unije podnosi se Ministarstvu.

(2) O zahtjevu za izdavanje izvozne dozvole Ministarstvo odlučuje u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva, odnosno u roku od 60 dana ako je u postupku izdavanja dozvole potrebno izvršiti dodatne provjere.

(3) Ako nije drugačije uređeno ovim Zakonom, na postupke izdavanja izvoznih dozvola za robu s dvojnomo namjenom primjenjivat će se zakon kojim se uređuje opći upravni postupak.

(4) Protiv odluka i upravnih akata koje Ministarstvo donese na temelju ovog Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Oblik i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prienos, te dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, te popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev, pravilnikom propisuje ministar nadležan za vanjske i europske poslove (u daljnjem tekstu: ministar).

III. ULOGA, NADLEŽNOST I OBVEZE DRŽAVNIH I JAVNIH TIJELA U PROVEDBI ZAKONA

Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom

Članak 10.

(1) Ministar odlukom osniva Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Povjerenstvo se sastoji od predstavnika tijela državne uprave nadležnih za vanjske poslove, unutarnje poslove, obranu, carinu i gospodarstvo.

(3) Ovisno o krajnjem korisniku i vrsti robe u rad Povjerenstva mogu biti uključeni predstavnici drugih nadležnih tijela i institucija.

(4) Na temelju prijedloga čelnika nadležnih tijela ministar imenuje i razrješuje članove Povjerenstva.

(5) Povjerenstvo daje stručno mišljenje i obrazloženje Ministarstvu vezano uz pravilnu klasifikaciju robe s dvojnomo namjenom i krajnjem korisniku, te dostavljaju druge relevantne informacije iz nadležnosti svoga tijela temeljem kojega Ministarstvo donosi odluku o zahtjevima iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Povjerenstvo razmjenjuje informacije važne za nadzor robe s dvojnomo namjenom, verificira program unutarnje usklađenosti, te sudjeluje kod nadzora robe s dvojnomo namjenom u skladu s člankom 18. stavkom 3. ovoga Zakona.

(7) Povjerenstvo donosi poslovnik o radu kojim uređuje način svoga rada i odlučivanja.

(8) Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo.

Vrste dozvola

Članak 11.

(1) Ministarstvo izdaje individualnu izvoznu dozvolu i dozvolu za prijenos, globalnu izvoznu dozvolu, dozvolu za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, dozvolu za poseban provoz i potvrdu o korištenju opće izvozne dozvole Unije na temelju mišljenja Povjerenstva.

(2) Ministarstvo može izdati izvozniku globalnu izvoznu dozvolu uzimajući u obzir vrstu robe s dvojnog namjenom, vrstu i dugoročnost izvoznih poslova, državu u koju se ta roba izvozi te ima li izvoznik uspostavljen program unutarnje usklađenosti kojim su utvrđena pravila postupanja i odgovornosti unutar tvrtke, radi osiguranja usklađenosti s odredbama i ciljevima Uredbe (EU) 2021/821 i ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva može zatražiti od izvoznika, brokera ili pružatelja tehničke pomoći dokaz o uspostavljenom programu unutarnje usklađenosti kod izdavanja dozvole za izvoz robe s dvojnog namjenom iz Priloga IV. Uredbe (EU) 2021/821 ili za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći s tom robom, te korištenja opće izvozne dozvole.

(4) Ministarstvo može izdati nacionalnu opću izvoznu dozvolu za određeni izvoz u skladu s člankom 12. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/821.

(5) Ministarstvo može izdati dozvolu za veliki projekt u skladu s člankom 2. stavkom 14. Uredbe (EU) 2021/821.

(6) Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva izdaje potvrdu o korištenju opće izvozne dozvole Unije u skladu s člankom 12. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) 2021/821.

(7) Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva može donijeti rješenje o zabrani korištenja opće izvozne dozvole Unije ako opravdano sumnja u izvoznikovu sposobnost postupanja u skladu s tom dozvolom i odredbama zakonodavstva o kontroli izvoza.

(8) Ministarstvo na prijedlog Povjerenstva može donijeti rješenje o ponovnom korištenju opće izvozne dozvole Unije ako utvrdi da su ispunjeni uvjeti u skladu sa stavkom 6. ovoga članka.

(9) Izvoznik je dužan u roku od 20 dana prije korištenja opće izvozne dozvole Unije prijaviti se Ministarstvu koje će u roku od 10 dana izvozniku izdati potvrdu o korištenju.

(10) Korisnik opće izvozne dozvole Unije dužan je dva puta godišnje, do 15. srpnja i 15. siječnja, obavijestiti Ministarstvo o izvozu i dostaviti presliku jedinstvene carinske deklaracije.

(11) Individualna izvozna dozvola i dozvola za prijenos, dozvola za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći izdaje se s rokom važenja do jedne godine, globalna izvozna dozvola izdaje se s rokom važenja do dvije godine, te dozvola za veliki projekt izdaje se s rokom važenja do četiri godine.

(12) Osnovne elemente koje program unutarnje usklađenosti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mora sadržavati propisuje ministar pravilnikom.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole, te ukidanje i poništavanje izdane dozvole

Članak 12.

(1) Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje izvozne dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom, obavljanje brokerskih usluga i pružanje tehničke pomoći ako utvrdi da bi izdavanje dozvole bilo u suprotnosti s kriterijima navedenim u članku 15. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Ministarstvo će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje dozvole ako roba ne odgovara podacima navedenima u zahtjevu, a izvoznik, proizvođač ili pružatelj usluga na zahtjev Ministarstva ne omogući pregled robe ili dokumenata u vezi s tom robom.

(3) Ministarstvo će donijeti rješenje o ukidanju izdane dozvole ako utvrdi da:

1. okolnosti i činjenice na osnovi kojih je bila izdana dozvola više ne postoje ili su promijenjene ili

2. izvoznik ili pružatelj usluge ne postupuje u skladu s dozvolom ili s programom unutarnje usklađenosti na osnovi kojeg je dozvola izdana.

(4) Ministarstvo može donijeti rješenje o ukidanju izdane dozvole na zahtjev izvoznika odnosno pružatelja usluge.

(5) Ako se utvrdi da je dozvola bila izdana na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, a da je podnositelj zahtjeva znao ili je morao znati da su ti podaci netočni ili nepotpuni postupit će se prema odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

(6) U slučaju gubitka individualne ili globalne izvozne dozvole, dozvole za prijenos, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, dozvole za prevoz izvoznik, odnosno pružatelj usluga dužan je o tome bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo koje će donijeti rješenje o ukidanju dozvole s datumom podnesene obavijesti.

(7) Republika Hrvatska nije odgovorna za troškove koji su nastali ili će nastati aktivnostima poduzetim sukladno ovom članku.

Potvrda o robi s dvojnomo namjenom

Članak 13.

(1) Ako država izvoznica robe s dvojnomo namjenom zahtijeva za izvoz te robe međunarodnu uvoznu potvrdu (IIC – International Import Certificate), potvrdu o krajnjem korištenju (EUC - End-Use Certificate) ili potvrdu o primitku robe s dvojnomo namjenom (DVC – Delivery Verification Certificate) nadležnog tijela Republike Hrvatske, potvrdu o robi s dvojnomo namjenom izdaje Ministarstvo.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka primjenjuju se i na prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije.

(3) Oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju, potvrde o primitku robe s dvojnomo namjenom, te popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev propisuje ministar pravilnikom.

Obveze izvoznika, brokera i osoba koje pružaju tehničku pomoć za usluge u vezi vođenja evidencije

Članak 14.

(1) Izvoznici robe s dvojnomo namjenom, brokera i osoba koje pružaju tehničku pomoć za usluge za koje je potrebna dozvola temeljem članka 6. i 7. ovoga Zakona dužni su voditi registar ili evidenciju u skladu s člankom 27. stavkom 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Komercijalni dokumenti koji se odnose na prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar Unije moraju biti u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/821.

Obveze izvoznika, brokera i osoba koje pružaju tehničku pomoć nakon obavljenog izvoza ili pružene usluge

Članak 15.

(1) Izvoznik ili broker ili osoba koja pruža tehničku pomoć je dužna u roku od 15 dana od dana izvoza robe s dvojnomo namjenom ili pružanja usluge obavijestiti Ministarstvo o izvozu odnosno pruženoj usluzi, te dostaviti presliku dozvole, a kod izvoza robe dostaviti i presliku jedinstvene carinske deklaracije.

(2) Ako nakon izdavanja dozvole dođe do promjene okolnosti temeljem kojih je dozvola izdana, kao što je promjena poslovnog odnosa, namjeravane krajnje upotrebe i krajnjeg korisnika, izvoznik odnosno pružatelj brokerske usluge ili tehničke pomoći dužan je o tome u roku od pet dana od nastanka ili saznanja za nastanak promjene pisano obavijestiti Ministarstvo.

(3) Na temelju dostavljene pisane obavijesti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo će odlučiti o valjanosti dozvole ili će donijeti rješenje temeljem članka 12. stavka 3. točke 1. ili 2. ovoga Zakona.

(4) Dozvola se može koristiti samo nakon što Ministarstvo obavijesti izvoznika odnosno pružatelja brokerske usluge ili tehničke pomoći o daljnjem postupanju.

Obveze Ministarstva

Članak 16.

(1) Ministarstvo vodi evidenciju izdanih dozvola i evidenciju obavljenih aktivnosti u skladu s ovim Zakonom te prikuplja i obrađuje podatke povezane s provedbom izvoza, provoza, prijenosa i pružanja usluga s robom s dvojnomo namjenom.

(2) Ministarstvo je dužno do 30. travnja tekuće godine izraditi godišnje izvješće o izvozu robe s dvojnomo namjenom za prethodnu godinu i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske.

(3) Za potrebe obavljanja zadataka utvrđenih ovim Zakonom i provedbi aktivnosti iz Uredbe (EU) 2021/821, Ministarstvo surađuje s međunarodnim organizacijama i režimima iz područja izvozne kontrole, te im dostavlja podatke koji se odnose na izvoznu kontrolu u skladu s preuzetim međunarodnim obvezama Republike Hrvatske.

Mehanizam za koordinaciju izvršavanja

Članak 17.

(1) Ministarstvo i Carinska uprava zajednički sudjeluju u radu mehanizma za koordinaciju izvršavanja sukladno članku 25. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/821.

(2) Carinska uprava na zahtjev dostavlja podatke Ministarstvu koje je zaduženo za razmjenu informacija s Komisijom i državama članicama u okviru mehanizma za koordinaciju izvršavanja.

Nadzor

Članak 18.

(1) Nadzor izvoza robe s dvojnomo namjenom i ocjenu sukladnosti robe s izvoznomo dozvolom, prijenosom robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije, pružanjem brokerskih usluga i tehničke pomoći, te provoza robe s dvojnomo namjenom provodi Carinska uprava, te o svojim nalazima polugodišnje pisano izvješćuje Ministarstvo.

(2) U postupku izdavanja dozvole i nakon izdavanja dozvole Carinska uprava, na zahtjev Ministarstva i samo Ministarstvo, može kod izvoznika ili proizvođača obaviti pregled robe s dvojnomo namjenom i dokumentacije povezane s tom robom.

(3) U postupku pregleda robe s dvojnomo namjenom Ministarstvo može zatražiti stručnu pomoć tijela državne uprave uključenih u rad Povjerenstva kako bi se ocijenila sukladnost robe s podacima navedenim u zahtjevu.

(4) Tijela državne uprave uključena u rad Povjerenstva imaju pravo i dužnost razmijene podataka o izvoznocima i izvezenoj robi s dvojnomo namjenom potrebnih za provođenje nadzora po ovom Zakonu.

(5) Izvoznik, banka ili druga financijska organizacija ili bilo tko drugi tko ima podatke potrebne za nadzor izvoza robe s dvojnomo namjenom, dužan je na zahtjev Ministarstva, Carinske uprave ili tijela nadležnih za progon dostaviti svoje poslovne knjige, podatke o poslovnom dopisivanju i sve druge podatke za kontrolu robe s dvojnomo namjenom potrebne za obavljanje nadzora.

(6) Odredbe stavka 5. ovoga članka koje se odnose na izvoznika odnose se i na dobavljača robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije, brokera i osobu koja obavlja provoz ili pruža tehničku pomoć.

(7) Izvoznik, proizvođač, broker, osoba koja pruža tehničku pomoć mora omogućiti predstavnicima Carinske uprave, Ministarstva i drugih tijela državne uprave uključenih u rad Povjerenstva pristup svojim prostorijama.

(8) Ako Carinska uprava u provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da su povrijeđene odredbe ovoga Zakona, rješenjem će narediti u kojem se roku nepravilnosti moraju otkloniti.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka može se podnijeti žalba u roku od 15 dana od dana dostave rješenja Samostalnoj službi za drugostupanjski upravni postupak Ministarstva financija.

IV. KAZNENE I PREKRŠAJNE ODREDBE

Kaznene odredbe

Članak 19.

(1) Tko izveze robu s dvojnomo namjenom bez izvozne dozvole (članak 3. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/821), pruža brokerske usluge (članak 6. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 6. ovoga Zakona), pruža tehničku pomoć (članak 8. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 7. ovoga Zakona) bez dozvole, ne obavijesti Ministarstvo da je riječ o robi s dvojnomo namjenom (članak 4. stavak 2. Uredbe (EU) 2021/821) ili ne obavijesti Ministarstvo o promjeni u vezi s namjeravanom krajnjom upotrebom robe s dvojnomo namjenom do koje je došlo nakon što je izvozna dozvola izdana (članak 15. stavak 2. ovoga Zakona) u mjeri koja može ugroziti:

1. izvršavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske, posebno sankcija ili
2. vanjskopolitičke, sigurnosne ili obrambene interese Republike Hrvatske

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim dijelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt više osoba ili je prouzročena imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

Prekršajne odredbe

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.630,00 do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba – obrtnik ako:

1. ne obavijesti Ministarstvo da je riječ o robi s dvojnomo namjenom (članak 4. stavak 2. i članak 5. stavak 2. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 5. ovoga Zakona)

2. izvozi robu s dvojnomo namjenom nakon što Ministarstvo zabrani izvoz (članak 9. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 5. stavak 4. ovoga Zakona)

3. izvozi robu s dvojnomo namjenom (članak 3. stavak 1., članak 5. stavak 1., članak 9. stavak 1. i članak 10. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/821, prenosi robu s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije (članak 11. i članak 27. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/821), pruža brokerske usluge (članak 6. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 6. ovoga Zakona), pruža tehničku pomoć (članak 8. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 7. ovoga Zakona) bez dozvole

4. provози robu s dvojnomo namjenom nakon što Ministarstvo zabrani provoz (članak 7. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/821 i članak 8. stavak 1. ovoga Zakona)

5. ne obavijesti Ministarstvo o promjeni do koje je došlo nakon što je dozvola izdana (članak 15. stavak 2. ovoga Zakona)

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 6.630,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i svaka druga fizička osoba.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, pravnoj i fizičkoj osobi – obrtniku, uz novčanu kaznu, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti izvoza robe s dvojnomo namjenom u trajanju od najmanje šest mjeseci, a najviše godinu dana.

Članak 21.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.630,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba – obrtnik ako:

1. ne prijavi Ministarstvu korištenje opće izvozne dozvole Unije (članak 11. stavak 9. ovoga Zakona)

2. postupa suprotno obvezama iz međunarodne uvozne potvrde o robi s dvojnomo namjenom koje je izdalo Ministarstvo (članak 13. stavak 1. ovoga Zakona)

3. postupa suprotno obvezama u vezi vođenja registra ili evidencije koja se odnosi na izvoz robe s dvojnomo namjenom i čuvanju dokumenata o prijenosima unutar Unije (članak 14. ovoga Zakona)

4. ne obavijesti Ministarstvo, ili ne obavijesti na vrijeme, o obavljenom izvozu robe s dvojnomo namjenom ili pruženom usluzi (članak 15. stavak 1. ovoga Zakona)

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i svaka druga fizička osoba.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Izdane dozvole i uvozne potvrde

Članak 22.

Dozvole za izvoz robe s dvojnomo namjenom te uvozne potvrde za uvoz robe s dvojnomo namjenom izdane temeljem Zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 80/11. i 68/13.) mogu se koristiti u rokovima utvrđenim tim aktima.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Članak 23.

(1) Propise iz članka 9. stavka 5., članka 11. stavka 12. i članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Poslovnik iz članka 10. stavka 7. ovoga Zakona Povjerenstvo iz članka 10. ovoga Zakona će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Primjena propisa

Članak 24.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o obrascima zahtjeva dozvola za robu s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, broj 11/22.)

2. Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju i potvrde o primitku robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 44/14., 20/17. i 11/22.).

Prestanak važenja propisa

Članak 25.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 80/11. i 68/13.).

Stupanje na snagu Zakona

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Roba s dvojnomo namjenom predstavlja širok raspon robe koja se koristi u industrijskom, nuklearnom, kemijskom i biološkom sektoru. Iako su takvi proizvodi primarno namijenjeni u civilne svrhe, oni se isto tako mogu koristiti u vojne svrhe, posebice za proizvodnju oružja za masovno uništenje i proizvodnju konvencionalnog oružja. Stoga, sustav kontrole izvoza u ovom području, kao važan element sveobuhvatne strategije neširenja oružja za masovno uništenje, predstavlja mehanizam kojim se sprječava širenje oružja za masovno uništenje. Također, zbog ubrzanog napretka tehnologije, te mogućnosti zlouporabe novih i naprednih tehnologija koje mogu rezultirati kršenjem ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, proširen je popis kontrolirane robe na tzv. „naprednu tehnologiju u razvoju“ (*emerging and advanced technology*), kao što su umjetna inteligencija, nanotehnologija, biotehnologija, robotika, napredni poluvodiči, 3D printeri, kvantum računala i slično. Uredba (EU) 2021/821 omogućila je državama članicama brzu reakciju na moguću zlouporabu postojeće tehnologije i nove rizike povezane s novom tehnologijom za robu koja nije navedena na Popisu robe s dvojnomo namjenom, ali bi se mogla koristiti u vojne svrhe ili ugrožavanje javne sigurnosti, teroristička djela ili kršenje ljudskih prava. Iz tog razloga Europska unija je uvela mogućnost autonomne izvozne kontrole za naprednu tehnologiju u razvoju. Također, Uredba (EU) 2021/821 je uvela dodatnu sveobuhvatnu kontrolu za izvoz robe za kibernetički nadzor koja nije navedena na Popisu robe s dvojnomo namjenom, ali bi se mogla koristiti za unutarnju represiju i počinjenje ozbiljnih povreda ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava. Uredba (EU) 2021/821 sadrži definiciju „robe za kibernetički nadzor“ koja obuhvaća robu s dvojnomo namjenom posebno dizajniranu za omogućavanje tajnog nadzora fizičkih osoba praćenjem, izdvajanjem, prikupljanjem ili analizom podataka iz informacijskih i telekomunikacijskih sustava. Slijedom navedenog, Konačnim prijedlogom zakona propisano je da Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može izdati dozvolu za izvoz robe s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Popisu robe s dvojnomo namjenom ili zabraniti izvoz u svrhu zaštite javne sigurnosti, sprječavanja terorističkih djela ili u pogledu ljudskih prava.

U Republici Hrvatskoj nadzor robe s dvojnomo namjenom uspostavljen je 2004. godine donošenjem Zakona o izvozu robe s dvojnomo namjenom. Trenutno je na snazi Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, broj 80/11, 68/13.) koji je stupio na snagu pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji. Navedenim Zakonom utvrđena su nadležna tijela za izdavanje dozvola i provođenje nadzora te kaznene odredbe za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom (preinaka).

Novi Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom na jasan i transparentan način usklađuje se s novinama iz Uredbe (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnomo namjenom (preinaka) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2021/821) koja je stupila na snagu 9. rujna 2021. Također, budući je od 1. siječnja 2023. euro postao službena valuta u Republici Hrvatskoj, novčane kazne za prekršaje iskazuju se u eurima sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 57/22.).

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

U Zakonu o nadzoru robe s dvojnomo namjenom utvrđuje se nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2021/821 i ovoga Zakona, te se definiraju uvjeti za izdavanje dozvole za izvoz, dozvole za pružanje brokerskih usluga i usluge tehničke pomoći povezanih s robom s dvojnomo namjenom. Također, propisuje se postupanje nadležnih tijela u slučaju provoza robe s dvojnomo namjenom unutar carinskog područja Unije.

Nadalje, propisuje se postupak podnošenja zahtjeva i postupak izdavanja individualne izvozne dozvole, globalne izvozne dozvole, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći, dozvole za provoz robe s dvojnomo namjenom, te korištenje opće izvozne dozvole Unije.

Zakonom se osniva međuresorno Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom čiji predstavnici daju stručno mišljenje nadležnom tijelu vezano za pravilnu klasifikaciju robe s dvojnomo namjenom i krajnjeg korisnika, te dostavljaju druge relevantne informacije iz nadležnosti svoga tijela temeljem kojega nadležno tijelo donosi odluku o izdavanju izvozne dozvole.

U Zakonu se propisuju razlozi za odbijanje izdavanja izvozne dozvole temeljem podnesenog zahtjeva, kao i razlozi temeljem kojih nadležno tijelo može ukinuti ili poništiti izdanu izvoznu dozvolu, kao i mogućnost pokretanja upravnog spora pred nadležnim upravnim sudom.

U djelokrug poslova nadležnog tijela ulazi i izdavanje potvrde o robi s dvojnomo namjenom koja se izdaje u slučaju ako država izvoznica robe s dvojnomo namjenom zahtjeva međunarodnu uveznu potvrdu ili potvrdu o primitku robe s dvojnomo namjenom.

Vezano za obveze izvoznika, brokera i osoba koje pružaju tehničku pomoć propisuje se obveza vođenja evidencije koja se odnosi na robu s dvojnomo namjenom kao i obveze nakon obavljenog izvoza ili pružene usluge, kao što je dostava izvješća o obavljenom poslu, te dostava novih informacija u slučaju promijenjenih okolnosti u odnosu na izdanu dozvolu. Što se tiče obveze nadležnih tijela, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova obvezno je voditi evidenciju izdanih dozvola, dok je Ministarstvo financija, Carinska uprava nadležno za provođenje nadzora nad izvozom robe s dvojnomo namjenom. Također, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo financija, Carinska uprava zajedno sudjeluju u radu Mehanizma za koordinaciju izvršavanja koji je osnovan Uredbom (EU) 2021/821.

Zakonom se propisuju prekršajne kazne u eurima za izvoznike u slučaju povrede odredbi Uredbe (EU) 2021/821 i Zakona, kao i mogućnost izricanja kazne zatvora pod uvjetima propisanim zakonom.

Također, kako bi se odgovorilo na izazove koje donose nove tehnologije uveden je prošireni mehanizam nadzora robe putem nacionalnih kontrola roba na način da države članice mogu uvesti svoj nacionalni kontrolirani popis robe iz razloga javne sigurnosti, uključujući sprječavanje terorističkih djela ili u pogledu ljudskih prava. Uvođenjem nacionalnog kontrolnog popisa robe omogućeno je stvaranje mehanizma za primjenu takvih kontrola u drugim članicama Unije.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovim člankom navodi se pravni akt Europske unije čija se provedba osigurava ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisuje se korištenje pojmova u ovome Zakonu koji imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EU) 2021/821.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se da se izrazi koji se koriste u ovome Zakonu odnose jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 4.

Ovim člankom određuje se Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) kao nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) 2021/821 i ovoga Zakona, te se propisuje da je Ministarstvo nadležno za izdavanje izvoznih dozvola, dozvola za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći i dozvola za prijenos.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se obveza izvoznika da obavijesti Ministarstvo o izvozu ako postoji sumnja da roba s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821 može biti namijenjena u svrhe koje su navedene u članku 4. stavku 1., članku 5. stavku 1. i članku 9. stavku 1. predmetne Uredbe (EU), te o odluci Ministarstva da odluči o potrebi izdavanja izvozne dozvole.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se da je potrebna dozvola za pružanje brokerskih usluga s robom s dvojnomo namjenom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821, te da je dozvola za pružanje brokerskih usluga potrebna ako je Ministarstvo obavijestilo brokera i ako je broker svjestan ili ima razloga sumnjati da je roba s dvojnomo namjenom namijenjena u svrhe navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se da je potrebna dozvola za pružanje usluga tehničke pomoći povezanih s robom s dvojnomo namjenom u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/821, te da je dozvola za pružanje usluga tehničke pomoći potrebna ako je Ministarstvo obavijestilo pružatelja usluge ili je pružatelj usluga svjestan ili ima razloga sumnjati da je roba s dvojnomo namjenom namijenjena u svrhe navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

Uz članak 8.

Ovim člankom se propisuje da Ministarstvo može zabraniti provoz robe s dvojnomo namjenom sukladno članku 7. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821 ili ako bi takav provoz mogao biti korišten u svrhe navedene u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/821.

Uz članak 9.

Ovim člankom se propisuje da se zahtjev za izdavanje izvozne dozvole i dozvole za prijenos, globalne izvozne dozvole, dozvole za pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći te dozvole za poseban provoz robe s dvojnomo namjenom i korištenje opće izvozne dozvole Unije podnosi Ministarstvu koje će uvjete za izdavanje pojedinih dozvola urediti propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 10.

Ovim člankom se propisuje osnivanje, sastav i djelokrug rada Povjerenstva za nadzor robe s dvojnomo namjenom.

Uz članak 11.

Ovim člankom se propisuju vrste dozvola koje izdaje Ministarstvo, te uvjeti i rokovi za izdavanje dozvola.

Uz članak 12.

Ovim člankom se propisuje pod kojim uvjetima Ministarstvo može odbiti zahtjev za izdavanje dozvole, uvjete koje dovode do ukidanja važenja dozvole, te poništenje izdane dozvole.

Uz članak 13.

Ovim člankom se propisuje da Ministarstvo na zahtjev države izvoznice izdaje međunarodnu uvoznu potvrdu, potvrdu o krajnjem korištenju ili potvrdu o primitku robe s dvojnomo namjenom, te da se oblik i sadržaj navedenih potvrda uređuje propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 14.

Ovim člankom se propisuju obveze izvoznika, brokera i pružatelja tehničke pomoći vezano za vođenja registra i evidencija sukladno članku 27. Uredbe (EU)2021/821.

Uz članak 15.

Ovim člankom se propisuje da je izvoznik, broker i pružatelj tehničke pomoći obvezan dostaviti Ministarstvu dokaze o izvršenom izvozu, odnosno pruženoj pomoći, te obavijestiti Ministarstvo o promijenjenim okolnostima vezanim za izvoznu dozvolu.

Uz članak 16.

Ovim člankom se propisuje obveza Ministarstva u vezi vođenja evidencije izdanih dozvola i obavljenih aktivnosti, te izrada godišnjeg izvješća u vezi s robom s dvojnomo namjenom.

Uz članak 17.

Ovim člankom se propisuje osnivanje Mehanizma za koordinaciju izvršavanja sukladno članku 25. stavku 2. Uredbe (EU) 2021/821 te djelokrug poslova Ministarstva i Carinske uprave.

Uz članak 18.

Ovim člankom se propisuje nadzor nad izvozom, prijenosom, pružanjem usluga tehničke i brokerske pomoći povezanih s robom s dvojnomo namjenom te djelokrug poslova Ministarstva i Carinske uprave.

Uz članak 19.

Ovim člankom se propisuju kaznene odredbe za povredu članka 3. stavka 1., članka 4. stavka 2., članka 6. stavka 1. i 2., članka 8. stavka 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/821, te članka 6., članka 7. i članka 15. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 20.

Ovim člankom se propisuju prekršajne odredbe za povrede članka 3. stavka 1., članka 4. stavka 2., članka 5. stavka 1. i 2., članka 6. stavka 1. i 2., članka 7. stavka 1., članka 8. stavka 1. i 2., članka 11., članka 27. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/821, te članka 5., članka 6., članka 7., članka 8. stavka 1. i članka 15. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 21.

Ovim člankom se propisuju prekršajne odredbe za povredu članka 11. stavka 9., članka 13. stavka 1., članka 14. i članka 15. stavka 1. ovoga Zakona.

Uz članak 22.

Ovim člankom se propisuje rok važenja dozvola i uvoznih potvrda izdanih temeljem Zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 80/11. i 68/13.).

Uz članak 23.

Ovim člankom se propisuje rok u kojem će Ministarstvo donijeti propise iz članka 9. stavka 5., članka 10. stavka 7., članka 11. stavka 12., članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.

Uz članak 24.

Ovim člankom se propisuje rok do kojega važe propisi doneseni temeljem Zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 44/14., 20/17. i 11/22.).

Uz članak 25.

Ovim člankom se propisuje da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom („Narodne novine“, br. 80/11. i 68/13.).

Uz članak 26.

Ovim člankom se utvrđuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOMOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Hrvatskome saboru nakon rasprave o Prijedlogu zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom, na sjednici održanoj 31. ožujka 2023. donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog te se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom. Razlike između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona odnose se na manje jezične i nomotehničke izmjene.

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora

Uvažavajući primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora koji je na 98. sjednici održanoj 22. ožujka 2023. raspravljao o Prijedlogu zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom, dorađen je izričaj pojedinih odredbi u nomotehničkom smislu kako slijedi:

- prihvaćene je prijedlog da se u članku 9. stavku 4. kao suvišne brišu riječi „*pred nadležnim upravnim sudom*“

- prihvaćen je prijedlog da se u članku 11. stavku 9. dodaju riječi „*u roku od*“ slijedom čega je formuliran stavak 9. članka 11. Konačnog prijedloga zakona koji glasi: „*Izvoznik je dužan u roku od 20 dana prije korištenja opće izvozne dozvole Unije prijaviti se Ministarstvu koje će u roku od 10 dana izvozniku izdati potvrdu o korištenju.*“

- prihvaćen je prijedlog da se u članku 13. stavku 3. odredi tko će pravilnikom propisati oblik i sadržaj zahtjeva, slijedom čega stavak 3. članka 13. Konačnog prijedloga zakona glasi: „*Oblik i sadržaj zahtjeva za izdavanje međunarodne uvozne potvrde, potvrde o krajnjem korištenju, potvrde o primitku robe s dvojnomo namjenom, te popis dokumenata koji se prilažu uz zahtjev propisuje ministar pravilnikom.*“

- prihvaćen je prijedlog da se u članku 18. stavku 3. kao suvišne brišu riječi „*iz članka 10. ovoga Zakona*“. Također je prihvaćen prijedlog u odnosu na stavak 4. članka 18. te je jasnije propisano koja tijela državne uprave imaju pravo i dužnost razmjene podataka o izvoznicima i izvezenoj robi s dvojnomo namjenom potrebnih za provođenje nadzora, slijedom čega stavak 4. članka 18. u Konačnom prijedlogu zakona glasi: „*Tijela državne uprave uključena u rad Povjerenstva imaju pravo i dužnost razmjene podataka o izvoznicima i izvezenoj robi s dvojnomo namjenom potrebnih za provođenje nadzora po ovom Zakonu.*“

- prihvaćen je prijedlog da se u članku 20. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona (članak 19. stavak 1. Prijedloga zakona) prekršajne odredbe sistematiziraju prema člancima po redu (izmjena reda točaka 2.,5.,1., 4. i 3.)
- prihvaćen je prijedlog da se u članku 21. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona (članak 20. stavak 1. Prijedloga zakona) prekršajne odredbe sistematiziraju prema člancima po redu, slijedom čega je prekršaj kako je bio propisan u točki 4. Prijedloga zakona, u Konačnom prijedlogu zakona je propisan u točki 1.
- prihvaćen je prijedlog da naziv glave članka 21. glasi „Kaznene odredbe“, te je prihvaćeno da sadržajne odredbe koje propisuju kaznene odredbe trebaju biti propisane prije odredbi koje propisuju prekršajne odredbe. Slijedom navedenog, u Konačnom prijedlogu zakona kaznene odredbe sadržane su u članku 19. Konačnog prijedloga zakona, dok su prekršajne odredbe sadržane u člancima 20. i 21. Konačnog prijedloga zakona.

Odbor za vanjsku politiku Hrvatskog sabora

Odbor za vanjsku politiku Hrvatskog sabora raspravio je na 33. sjednici održanoj 23. ožujka 2023. Prijedlog zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom, te je jednoglasno zaključio da se isti može predložiti Hrvatskom saboru radi donošenja.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

U raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora iznijeti su sljedeći prijedlozi i mišljenja u odnosu na sadržaj i tekst Prijedloga zakona.

Zastupnik Željko Pavić postavio je pitanje vezano za provoz robe s dvojnomo namjenom unutar Unije i uvoz i izvoz iz trećih zemalja. Pojašnjavamo da Konačni prijedlog zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom uređuje pitanje izvoza robe s dvojnomo namjenom u treće zemlje, provoza i prijenosa takve robe unutar Unije, dok pitanje uvoza robe s dvojnomo namjenom u Republiku Hrvatsku nije predmet ovoga Zakona.

Zastupnica Marijana Balić postavila je pitanje koji su razlozi za odbijanje zahtjeva za izdavanje izvozne dozvole. Vezano uz navedeno, u članku 12. stavku 1. i 2. Konačnog prijedloga zakona navedeni su razlozi za odbijanje izdavanja dozvole. Zahtjev za izdavanje dozvole odbit će se ukoliko nije u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2021/821, tj. ako je suprotan međunarodnim dužnostima i obvezama Unije, obvezama koje proizlaze iz relevantnih međunarodnih režima o neširenju oružja i aranžmana za kontrolu izvoza, međunarodnim ugovorima, sankcijskim politikama, u suprotnosti sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom Unije, te u slučaju sumnje o preusmjeravanju robe u neželjene svrhe. Također zahtjev će se odbiti ako roba ne odgovara podacima navedenima u zahtjevu, a izvoznik, proizvođač ili pružatelj usluga na zahtjev Ministarstva ne omogući pregled robe ili dokumenata u vezi s tom robom.

Zastupnica Nadica Dreven Budinski postavila je pitanje na koji način i kako Ministarstvo vanjskih i europskih poslova primjenjuje sustav sveobuhvatne kontrole robe s dvojnomo namjenom vezano za krajnju uporabu i krajnjeg korisnika. U vezi navedenog pojašnjavamo da se sustav sveobuhvatne kontrole primjenjuje na izvoz robe s dvojnomo namjenom koja nije navedena u Prilogu I. Uredbe (EU) 2021/821, a radi se o robi koja jest ili bi se mogla koristiti u cijelosti ili djelomično za upotrebu u vezi s razvojem, proizvodnjom, održavanjem, skladištenjem ili širenjem kemijskog, biološkog ili nuklearnog oružja ili za krajnju uporabu u

vojne svrhe i ako se na zemlju nabave ili zemlju odredišta primjenjuje embargo na oružje. U takvim slučajevima, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova obavijestit će izvoznika da je za izvoz takve robe potrebna dozvola. Također, ako izvoznik ima razloga sumnjati da bi se takva roba mogla koristiti u gore navedenim slučajevima mora o tome obavijestiti Ministarstvo vanjskih i europskih poslova koje će odlučiti je li za taj izvoz potrebna izvozna dozvola.

Također, Uredba (EU) 2021/821 uvela je dodatnu sveobuhvatnu kontrolu za izvoz robe za kibernetički nadzor, koja nije navedena na Popisu robe s dvojnomo namjenom, ali bi se mogla koristiti za unutarnju represiju i počinjenje ozbiljnih povreda ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava. Uredba (EU) 2021/821 uključuje definiciju „robe za kibernetički nadzor” koja obuhvaća robu s dvojnomo namjenom posebno dizajniranu za omogućavanje tajnog nadzora fizičkih osoba praćenjem, izdvajanjem, prikupljanjem ili analizom podataka iz informacijskih i telekomunikacijskih sustava. Stoga je u Konačnom prijedlogu zakona propisano da je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova nadležno za izdavanje takvih dozvola.

Zastupnik Gari Cappelli je postavio pitanje pokriva li nadzor robe s dvojnomo namjenom osim dronova i umjetnu inteligenciju. Vezano za navedeno pojašnjavamo da je u sustav kontrole robe s dvojnomo namjenom uvrštena i kontrola tzv. napredne tehnologije u razvoju, uključujući softver i tehnologiju koja se može koristiti i u civilne i u vojne svrhe.

Zastupnica Anka Mrak Taritaš iznijela je prijedlog da se utvrdi odnos propisane visine novčanih kazni u Hrvatskoj u odnosu na visine novčanih kazni u drugim državama članicama Unije kako bi se osigurala učinkovita provedba predmetnog Zakona. U vezi s navedenim, pojašnjavamo da je u odnosu na prekršajne odredbe propisane člancima 20. i 21. Konačnog prijedloga zakona, predlagatelj postupio sukladno Jedinostvenim metodološko nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, br.74/15.) koje u članku 18. propisuju opće odredbe za propisivanje prekršajnih odredbi u zakonskim propisima. Tako je propisano da se prigodom utvrđivanja prekršajnih radnji i prekršajnih sankcija treba poštovati opći propis kojim se uređuju prekršaji, konkretno Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22). Analizom visine novčanih kazni u državama članicama utvrđena su različita zakonodavna rješenja koja ovise i o drugim kriterijima karakterističnim za nacionalna zakonodavstva pojedinih država. U vezi s pitanjem visine novčanih kazni koje su propisane za povredu postupanja u vezi s robom dvojnomo namjene, ističemo da visine prekršajnih kazni u državama članicama variraju i generalno se kreću između 6 500 do 650 000 eura. Pojedine države članice primjenjuju dodatne kriterije prilikom određivanja visine novčanih kazni pri čemu se, primjerice, visina kazne određuje u dvostrukom ili trostrukom iznosu od vrijednosti robe, kao što je propisano u belgijskom, odnosno u francuskom zakonodavstvu ili ovisno o tome je li prekršaj počinjen iz nepažnje, namjerno ili krajnjom nepažnjom. Također, kod određivanja visine novčane kazne primjenjuje se kriterij radi li se o povredama zakona u smislu povrede administrativnih formalnosti, te je li povredu počinila fizička ili pravna osoba. Vezano za pitanje o konkretnim visinama novčanih kazni u pojedinim državama članicama, navodimo primjere visine novčanih kazni u susjednim zemljama. U Sloveniji je novčana kazna propisana u iznosu od 10 000 do 500 000 eura. U Italiji je za povredu kršenja administrativnih formalnosti nepažnjom propisana novčana kazna u iznosu od 15 000 do 90 000 eura, dok je u slučaju kada se radi o povredi koja je počinjena iz namjere visina novčane kazne iznosi do 250 000 eura. U Austriji je visina novčane kazne propisana u iznosu od 25 000 do 40 000 eura, dok je u Mađarskoj visina novčane kazne između 15 500 i 30 000 eura.

Zastupnica Mrak Taritaš zatražila je pojašnjenje zašto u Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom nije uključen predstavnik tijela nadležnog za pitanje zaštite okoliša. U vezi navedenog pojašnjavamo da su u članku 10. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona navedena tijela državne uprave koja sudjeluju u radu Povjerenstva, dok je stavku 3. propisana mogućnost uključivanja i predstavnika drugih tijela i institucija u slučaju da se zahtjev odnosi na vrstu robe i krajnjeg korisnika koji ne ulaze u djelokrug poslova tijela već uključenih u rad Povjerenstva. Dodatno pojašnjavamo da svako tijelo državne uprave imenuje po jednog člana i zamjenika člana Povjerenstva, te u slučaju da se pojave pitanja koja nisu u nadležnosti imenovanog predstavnika toga tijela, već druge ustrojstvene jedinice unutar istoga tijela, imenovani predstavnik konzultirat će se s nadležnom ustrojstvenom jedinicom unutar svog resora, te pribaviti stručno mišljenje u vezi predmetnog zahtjeva koje će biti prezentirano na Povjerenstvu. Predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja stalni je član Povjerenstva, a budući da je za pitanja zaštite okoliša nadležan navedeni resor, član Povjerenstva može iznijeti mišljenje koje obuhvaća i pitanje zaštite okoliša ukoliko je to potrebno. Zaključno, smatramo da u Povjerenstvo za nadzor robe s dvojnomo namjenom nije potrebno dodatno uključivati člana koji bi isključivo bio zadužen za aspekt zaštite okoliša.

Zastupnik Željko Pavić je zatražio objašnjenje na koji način se imenuju članovi Povjerenstva, tko ga osniva, dobivaju li članovi naknadu za rad i koliko često se sastaje. Pojašnjavamo da je u članku 10. Konačnog prijedloga zakona uređeno osnivanje, sastav i djelokrug rada Povjerenstva za nadzor robe s dvojnomo namjenom. Također, u članku 10. stavku 7. Konačnog prijedloga zakona propisano je da Povjerenstvo donosi poslovnik o radu kojim uređuje način svoga rada i odlučivanja. U članku 23. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da će se Poslovnik o radu donijeti tri mjeseca nakon stupanja Zakona na snagu. Napominjemo da u Konačnom prijedlogu zakona (kao i u svim zakonodavnim rješenjima do sada) nije propisano da članovi Povjerenstva dobivaju naknadu za svoj rad. Također, uzimajući u obzir da stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, isto je zaduženo za sazivanje sjednica Povjerenstva. Nadalje, zastupnik Pavić je zatražio pojašnjenje vezano za prijenos robe s dvojnomo namjenom unutar Unije, na koji način se može kontrolirati opsežan popis robe koja se stalno mijenja, te zatražio pojašnjenje na koji način se naplaćuje kazna za izvoznika koji je izvezao robu s dvojnomo namjenom bez odgovarajuće izvozne dozvole. U vezi pitanja o prijenosu robe s dvojnomo namjenom unutar Unije, pojašnjavamo da je dozvola potrebna samo ako je roba navedena u Prilogu IV. Uredbe 2021/821 (roba strateškog nadzora Unije) kako je propisano u članku 4. stavku 5. Konačnog prijedloga zakona. Popis nove robe s dvojnomo namjenom dogovora se na međunarodnim multilateralnim režimima. Europska unija jednom godišnje dopunjuje svoj popis robe na način da putem delegiranih akata Komisije ažurira Prilog I. Uredbe (EU) 2021/821 i javno ga objavljuje u Službenom listu Europske unije. Također, za robu koja nije na popisu robe s dvojnomo namjenom, a postoji bojazan da bi određena roba mogla biti korištena za upotrebu i korištenje kemijskog, biološkog ili nuklearnog oružja ili za krajnju upotrebu u vojne svrhe ili zemlju nabave ili određišta na koju se primjenjuje embargo na oružje primjenjuje se sustav sveobuhvatne kontrole kako je definirano u članku 4. Uredbe (EU) 2021/821. Pitanje na koji se način naplaćuju kazne za izvoznika koji je izvezao robu s dvojnomo namjenom bez izdane izvozne dozvole, pojašnjavamo da je u članku 18. Konačnog prijedloga zakona utvrđeno da je Ministarstvo financija Carinska uprava nadležna za nadzor izvoza robe s dvojnomo namjenom koja sukladno svojim propisima postupaju u slučaju povrede Uredbe (EU) 2021/821 i ovoga Zakona.

Zastupnica Ružica Vuković u ime Kluba zastupnika za pravednu Hrvatsku izjavila je da je predlagatelj temeljem Poslovnika Sabora trebao dostaviti iskaz o procjeni učinka zakona, uz Nacrt prijedloga zakona i Izvješće o obavljenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću. U

vezi navedenog pojašnjavamo da u dijelu koji se odnosi na primjenu propisa iz područja procjene učinka propisa, predlagatelj je postupio u skladu s člankom 16. Zakona o procjeni učinka propisa („Narodne novine“, br. 44/17.) i proveo Prethodnu procjenu za Nacrt prijedloga zakona. Analizom dostavljenog Obrasca prethodne procjene nisu utvrđeni izravni učinci Nacrta prijedloga zakona i adresata Nacrta prijedloga zakona sukladno Uredbi o provedbi postupka procjene učinka propisa („Narodne novine“, br. 52/17.), stoga za ovaj Nacrt prijedloga zakona nije bilo potrebno provoditi postupak procjene učinka propisa.

Zastupnica Marija Jelkovic zatražila je objašnjenje primjenjuju li se sankcije donesene za Rusiju na Nacrt konačnog prijedloga zakona. U vezi navedenog pojašnjavamo da se Uredba (EU) 833/2014 o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini u dijelu koji se odnosi na robu s dvojnomo namjenom i naprednu tehnologiju paralelno primjenjuje uz Uredbu (EU) 2021/821, te je na taj način proširen popis robe i tehnologije čiji je izvoz zabranjen u Rusiju, a koja bi mogla pridonijeti ruskom vojnom i tehnološkom napretku ili razvoju sektora obrane i sigurnosti. Također, Uredba (EU) 833/2014 sadrži sankcijski popis fizičkih i pravnih osoba kojima se roba ne smije izvoziti. Slijedom navedenog, prilikom upita i zahtjeva koji se odnose na izvoz robe s dvojnomo namjenom i napredne tehnologije u Rusiju paralelno se primjenjuju Uredba (EU) 2021/821 i Uredba (EU) 833/2014. Dodatno napominjemo da su postojeći sankcijski režimi prema drugim zemljama jedan od kriterija koji se primjenjuje kod izdavanja izvozne dozvole te se s posebnom pažnjom razmatra svaki upit koji se odnosi na zahtjev za izvozom robe s dvojnomo namjenom u zemlje na koje se primjenjuju takvi režimi.

Zastupnica Mrak Taritaš i zastupnik Željko Pavić skrenuli su pažnju na upotrebu dronova u vojne svrhe, posebice na korištenje iranskih dronova u ratu u Ukrajini, te važnosti kontrole izvoza takve tehnologije u Rusiju i Iran. S tim u vezi napominjemo da Europska unija redovito putem novih paketa sankcija nadopunjuje Uredbu (EU) 833/2014 s robom i naprednom tehnologijom koja je pronađena na bojištu u Ukrajini (komponente koje se koriste za izradu dronova). Također, posebna pažnja se posvećuje tzv. preusmjeravanju robe preko trećih zemalja u Rusiju s ciljem da se spriječi isporuka osjetljive robe i tehnologije koja bi zaobilaznim putem bila isporučena u Rusiju.

**PRILOG - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2023. godinu.

Rok: II. kvartal 2023.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci čl. 207.st.2.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi režima Unije za kontrolu izvoza, brokeringa, tehničke pomoći, provoza i prijenosa robe s dvojnomo namjenom (preinaka) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?ur>)

32021R0821

Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/66 od 21. listopada 2022. o izmjeni Uredbe (EU) 2021/821 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa robe s dvojnomo namjenom (SL L 9, 11.1.2023.)

32023R0066

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

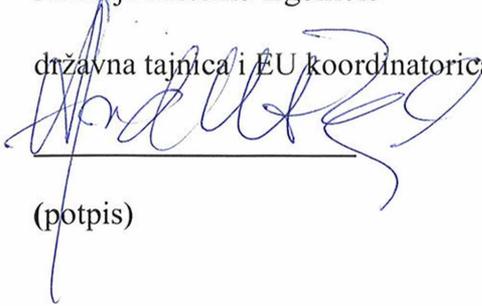
5. Prilog:

-

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

državna tajnica i EU koordinatorica

(potpis)

(datum i pečat)